

Puolustusministeriön tulossopimus vuodelle 2024

Sisällys

1	Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	10
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	12

1 Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset

Petteri Orpon hallituksen ohjelman (Valtioneuvoston julkaisu 2023:58) mukaan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Naton jäsenmaana Suomi ylläpitää uskottavaa puolustuskykyä kaikissa olosuhteissa sekä varautuu tukemaan muita Nato-jäsenmaita velvollisuuksiensa mukaisesti.

Suomen puolustus perustuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn osana liittooman yhteistä puolustusta ja pelotetta. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton puolustuksen suunnitteluun ja yhteisen pelotteen toimeenpanoon.

Kansallinen puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Puolustusmenot sitoudutaan pitämään Naton tavoitteen mukaisella vähintään kahden prosentin tasolla suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa puolustusministeriön hallinnonalalle säädetty tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä puolustuselonteon (VNS 3/2022 vp, VNS 1/2022 vp, VNS 8/2021 vp, VNS 4/2020 vp) ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonalansa ohjaajana puolustuspolitiikan ja puolustusyhteistyön, sotilaallisen maanpuolustuksen, muiden viranomaisten tukemisen, kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen sekä sotilaallisen kriisinhallinnan ohjauksesta, valmistelusta ja seurannasta sekä kokonaisuudessaan maanpuolustuksen yhteensovittamisesta. Tavoitteena on toimintaympäristön vaatimuksia vastaavat toimintaedellytykset puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle. Painopisteenä on Suomen puolustuksen yhteensovittaminen osaksi Naton yhteistä puolustusta.

Osana Naton yhteistä puolustusta ja pelotetta Suomi puolustaa aluettaan ja kansalaisiaan kokonaisuudessaan puolustuksen periaatteiden mukaisesti kaikkia yhteiskunnan voimavaroja hyödyntäen. Puolustusta ylläpidetään ja kehitetään hallitusohjelman ja puolustuselontekojen mukaisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Puolustusyhteistyöllä vahvistetaan Suomen yhteistoimintakykyä keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikkia Suomeen vaikuttavia turvallisuustilanteita varten. Suomeen kohdistuvaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen varaudutaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joita toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimuksen (442/2023) sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen (443/2023) mukaisesti:

- Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka
- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky sekä kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan kansallisesti hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arviointi perustuu kokonaisarvioon hallitusohjelman ja valtioneuvoston selontekojen linjausten ja tavoitteiden toteutumisesta puolustuksen valmiuden ja suorituskyvyn kehittämisessä sekä toimintaedellytysten parantamisessa.

Nato arvioi jäsenmaiden panostusta yhteiseen puolustukseen useilla määrällisillä ja laadullisilla mittareilla, jotka Suomi ottaa huomioon puolustuksensa kehittämisessä ja resursoinnissa ja raportoi näiden toteutumisesta Natolle. Naton jäsenmaille asetetaan tavoitteita, jotka nousevat puolustussuunnitteluprosessista, operatiivisista suunnitelmista ja niiden pohjalta laaditusta joukkorakenteesta. Tarvittavia suorituskykyjä kehitetään ja arvioidaan säännöllisesti osana liittokunnan puolustussuunnitteluprosessia (NATO Defence Planning Process, NDPP).

3 Tulostavoitteet

3.1 Toiminnalliset tulostavoitteet

Hallitusohjelmaan (Orpo 2023) ja hallituksen lainsäädäntöohjelmaan perustuen puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille asetetaan vuonna 2024 seuraavat toiminnalliset tulostavoitteet:

Puolustusministeriölle asetetut toiminnalliset tulostavoitteet

<p>1. Hallituskauden alussa laaditaan ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko sekä puolustusselonteko, joissa määritetään myös Suomen Nato-jäsenyyden peruslinjaukset. Puolustusselonteossa määritellään pidemmän aikavälin tavoitteet Suomen puolustukselle Natossa. Perustetaan tarvittaessa vaalikauden aikana parlamentaarinen työryhmä selvittämään maanpuolustuksen kehittämistarpeita.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö laatii tiiviissä yhteistyössä Puolustusvoimien sekä muiden hallinnonalojen kanssa valtioneuvoston puolustuselonteon tasavallan presidentin ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministerivaliokunnan ohjauksessa. (PO, RO, HO)</i> – <i>Puolustusministeriö osallistuu aktiivisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon valmisteluihin. (PO)</i>
<p>2. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton puolustuksen suunnitteluun ja yhteisen pelotteen toimeenpanoon. Hallitus huolehtii sotilaallisesta ja hallinnollisesta integraatiosta Naton kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö jatkaa Suomen Nato-integraation toimeenpanoa, osallistuu liittokunnan toimintaan ja toteuttaa Suomelle asetetut velvoitteet. (PO, RO, HO)</i>
<p>3. Hallitus arvioi Nato-jäsenyyteen liittyvät lainsäädäntömuutostarpeet ja käynnistää välittömästi niihin tarvittavat valmistelut.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö valmistelee Nato-jäsenyyteen liittyvät lainsäädäntömuutokset, jotka koskevat Puolustusvoimien tehtäviä, kiinteistöjen käyttämistä ja kiinteistöjä koskevia rajoituksia sekä turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitämistä, aluevalvontaa, vaarallisten aineiden kuljetusta kansainvälisissä harjoituksissa ja kansainvälisessä yhteistoiminnassa sekä ulkomaisten joukkojen terveydenhuollon järjestämisestä. (HO)</i>
<p>4. Hallitus kehittää Suomen kansainvälistä puolustusyhteistyötä ilman ennakkorajoituksia. Suomi panostaa yhteistyöhön erityisesti Yhdysvaltojen, Ruotsin, Norjan ja Iso-Britannian kanssa. Hallitus pyrkii saattamaan Yhdysvaltojen kanssa käytävät puolustusyhteistyösopimusneuvottelut päätökseen. Yhteistyösopimus (Defense Cooperation Agreement, DCA) on Suomen turvallisuuden kannalta merkittävä.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö jatkaa puolustusyhteistyön kehittämistä vahvistaakseen Suomen ja liittokunnan puolustusta keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikissa turvallisuustilanteissa. (PO, RO)</i> – <i>Puolustusministeriö ylläpitää ja kehittää kahden- ja monenvälistä puolustusyhteistyöverkostoa. Puolustusministeriö arvioi Nato-jäsenyyden vaikutukset kahdenväliselle yhteistyölle ja tarpeen mukaan toimeenpanee uusia yhteistyömuotoja. (PO, RO)</i> – <i>Puolustusministeriö syventää Pohjoismaista puolustusyhteistyötä niin kahdenvälisesti kuin Nordefcon puitteissa kokonaisvaltaisesti. (PO, RO)</i> – <i>Puolustusministeriö käynnistää DCA-sopimuksen poikkihallinnollisen toimeenpanon eduskunnan ratifiointin jälkeen. (PO)</i>
<p>5. Suomi tukee Euroopan puolustusyhteistyön syventämistä, mukaan lukien strategisen kompassin tavoitteita osana Naton eurooppalaista pilaria. Tärkeitä alueita, joilla Euroopassa on syytä tiivistää yhteistyötä, ovat puolustusteollisuus ja sen tuotekehitys, sotilaallinen liikkuvuus, hybridi- ja kybervalmiudet sekä yhteiset nopean toimintakyvyn joukot. On olennaista, että EU:n pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PRY) vastaa EU:n suorituskykytavoitteita ja vahvistaa koko EU:n puolustusta.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Puolustusministeriö edistää EU:n strategisen kompassin toimeenpanoa jalkauttamalla sitä tukevia strategioita (mm. avaruuspuolustus) ja kontribuomalla unionin nopean toiminnan kyvyn tuottamiseen. (PO, RO) – Puolustusministeriö edistää pysyvän rakenteellisen yhteistyön strategisessa arvioinnissa mm. sitoumusten päivittämistä ja täydennyksiä ml. tavoitteiden laajentaminen puolustuksen tarpeiden mukaisesti ja Naton prosessien kanssa synkronoiden. (PO, RO) – Puolustusministeriö edistää EU-vaikuttamistavoitteitaan muun muassa EU:n puolustusrakenteita vahvistamalla (kuten puolustusministerineuvoston perustaminen, parlamentin puolustusvaliokunnan perustaminen ja/tai instituutioiden puolustusosaamisen kasvattaminen) sekä EU:n rahoitusvälineitä (EDF, EPF) hyödyntämällä. (PO, RO, HO) – Puolustusministeriö koordinoi EDF-hankkeita ja edistää suomalaisen teollisuuden ja tutkimusyhteisön osallistumismahdollisuuksia. (RO, PO, HO) – Puolustusministeriö tukee puolustusteollisuuden ja puolustushallinnon mahdollisuuksia osallistua muihin EU:n puolustusaloitteisiin. (RO) – Puolustusministeriö osallistuu aktiivisesti Euroopan puolustusteollisen strategian (EDIS) valmisteluun ja sen toimeenpanoon. (RO)
<p>6. Hallitus saattaa loppuun Puolustusvoimien strategiset suorituskykyhankkeet. Hallituskaudella tehdään ensimmäiset päätökset Maavoimien uudistamisesta. Uusien materiaalihankkeiden painopiste tulee olemaan Maavoimissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Puolustusministeriö tukee Puolustusvoimia hankkeiden ennakoivassa ja aktiivisessa toimeenpanossa ja resursoinnissa. (RO, HO) – Puolustusministeriö seuraa ja tarvittaessa ohjaa hankkeita ministeriöiden välisin keskusteluihin ja ohjausmekanismeihin mukaan lukien strategisten hankkeiden ohjausryhmä ja strategisten hankkeiden suorituskykyjen työryhmä. (RO) – Puolustusministeriö varmistaa teollisen yhteistyön tarkoituksenmukaisen toteuttamisen. (RO) – Puolustusministeriö tukee Laivue 2020-hankkeen hankehallinnan vahvistamista ja operatiivisen ohjausryhmän toimintaa. (RO)
<p>7. Hallitus toimii puolustusteollisuuden toimintaedellytysten parantamiseksi ja kapasiteetin kasvattamiseksi. Näille linjauksille hallitus hakee tukea laajan parlamentaarisen yhteistyön kautta.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Puolustusministeriö toimeenpanee materiaalipoliittisen strategian yhteistyössä teollisuuden ja Puolustusvoimien kanssa mm. perustamalla yhteisen työryhmän seuraamaan ja tukemaan toimeenpanoa. (RO) – Puolustusministeriö tukee kotimaisen puolustusteollisuuden vientiedellytyksiä, ml. valtioiden väliset yhteistyöjärjestelyt. (RO) – Puolustusministeriö tarkastelee puolustustarvikkeiden vientivalvontaa koskevan lain uudistamistarpeet. (RO, HO)
<p>8. Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Puolustusministeriö määrittelee pitkän aikavälin Ukraina-tuen ja -yhteistyön tavoitteet ja resurssit. (PO, RO, HO) – Puolustusministeriö ohjaa valmistelua ja toimeenpanee materiaali- ja koulutustukea koskevat päätökset. (RO, PO, HO) – Puolustusministeriö osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön ja koordinaatioon. (RO, PO, HO) – Puolustusministeriö tarkastelee vaihtoehtoisia keinoja tukea Ukrainaa, ml. hankinnat puolustusteollisuudelta. (RO)
<p>9. Hallitus kehittää asevelvollisuutta sekä laajentaa kutsunnat koskemaan koko ikäluokkaa parlamentaarisen työryhmän raportin mukaisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Puolustusministeriö kehittää yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa asevelvollisuusjärjestelmää yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksia seuraten ja Nato-jäsenyyden tuomat vaatimukset huomioiden. Kutsuntaprosessin kehittämistä selvittäneen työryhmän tulokset julkistetaan alkuvuodesta 2024, jonka jälkeen tehdään poliittiset päätökset jatkotoiminnoista. Lisäksi puolustusministeriö selvittää yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa asevelvollisten käytön joustavoittamista ml.

<p><i>reserviläisten mahdollinen käyttö Nato-tehtävissä. Asevelvollisuuden kehittämistoimet viedään seuraavaan puolustusselontekoon. (PO, HO)</i></p>
<p>10. Hallitus parantaa vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimintaedellytyksiä ja selvittää siihen liittyen vapaaehtoisten alueellisten ja paikallisten joukkojen sekä muiden kokonaisturvallisuuden toimijoiden roolia ja asemaa. Puolustusselonteossa käsitellään myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kehittyvä asema, tehtävät, tavoitteet ja resurssit.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö on joulukuussa 2023 asettanut työryhmän, joka määrittää vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämistarpeita yhteistyössä Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen sekä keskeisimpien vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestöjen kanssa. Selvitystyö valmistuu syyskuun 2024 loppuun mennessä ja sen tulokset viedään seuraavaan puolustusselontekoon. (PO, HO)</i>
<p>11. Yhteiskunnan kokonaisturvallisuusstrategia uudistetaan vastaamaan uuden turvallisuusympäristön vaatimuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriön yhteydessä toimivan Turvallisuuskomitean sihteeristön muodostama poikkihallinnollinen kirjoittajaryhmä uudistaa Yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja saattaa sen julkaisuvalmiiksi Turvallisuuskomitean ohjauksessa vuoden 2024 loppuun mennessä. Kirjoitustyössä huomioidaan rajapinnat selontekoihin, muihin strategiatöihin, kriisilainsäädännön kehittämistyöhön ja valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen kehittämiseen. (TKSIHT)</i>
<p>12. Hallitus turvaa Suomen ampumaratojen toiminnan ja edistää uusien ampumaratojen perustamista ottaen huomioon alueellisen tarpeen ja arvioiden mahdolliset lainsäädäntötarpeet huomioiden keskeisten maanpuolustus-, reserviläis-, ampumaurheilu-, ja metsästysjärjestöjen sekä viranomaisten tarpeet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Ampumaratojen toiminnan turvaamisen ja uusien ratojen perustamisen edistämiseksi on suunniteltu perustettavan poikkihallinnollinen työryhmä. Puolustusministeriö osallistuu työhön tavoitteenaan turvata oman hallinnonalansa toiminta ja sen kehittäminen sekä maanpuolustusta tukevan ase- ja ampumakoulutuksen tarpeiden huomioiminen. (RO, HO)</i>
<p>13. Parannetaan hankkeiden etenemistä Itä-Suomessa tuulivoimarakentamisen selvitysmies Arto Rädyn raportin suositusten mukaisesti ja aluevalvontaa vaarantamatta muun muassa kompensatiolain avulla, kansalaisten oikeusturvasta huolehtien.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö osallistuu työryhmään, jonka tehtävänä on selvittää keinoja aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi. Puolustusministeriö asettaa työryhmään varapuheenjohtajan. Puolustusministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäälliköt vastaavat työn ohjauksesta. Tavoitteena on varmistaa, että maanpuolustuksen tarpeet huomioidaan riittävästi. (RO)</i>
<p>14. Hallitus varmistaa Puolustusvoimien henkilöstön riittävyden ja jaksamisen muuttuneessa toimintaympäristössä. Tarvittavaa henkilöstöä lisätään suunnitelmallisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö tekee tarvittavat uuden toimintaympäristön edellyttämät virkajärjestelyt lisähenkilöstön toteutuvien kohdennusten perusteella. (RO)</i> – <i>Puolustusministeriö jatkaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan Puolustusvoimien henkilöstön kilpailukykyiset ja kannustavat palvelussuhteen ehdot ja henkilöstösäännöt sekä kansallisissa että kansainvälisissä tehtävissä. (RO)</i>
<p>15. Hallituskauden alussa käynnistetään Puolustusvoimien keskeisten ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia ja -järjestelyjä koskeva selvitys.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö toteuttaa selvityksen mukaisia toimenpiteitä. (RO)</i>

<p>16. Kokonais- ja kyberturvallisuuden johtamisrakenne uudistetaan hallituskauden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö ja sen yhteydessä toimiva Turvallisuuskomitean sihteeristö osallistuvat VNK:n johtamaan valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen uudistukseen. Osallistumisen tavoitteena on varmistaa, että kokonaisturvallisuuden, kokonaisuomaanpuolustuksen ja Suomen sotilaallisen puolustamisen johtamisen erityispiirteet ja tarpeet tulevat huomioiduiksi ja yhteen sovitetuksi kokonaisuutta kehitettäessä. (TKSIHT, PO, RO)</i>
<p>17. Hallitus laatii kyberpuolustusdoktriinin sekä selkeyttää ja tarkentaa Puolustusvoimien roolia kyberpuolustuksessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö laatii kyberpuolustusdoktriinin kyberturvallisuusstrategian ja valtioneuvoston puolustusselonteon rinnalla. Puolustusministeriö käynnistää lainsäädäntöhankkeen kyberpuolustuksen toimintaedellytysten varmistamiseksi. Puolustusministeriö osallistuu muiden hallinnonalojen lainsäädäntö- ja kehityshankkeisiin. (RO, PO, HO)</i>
<p>18. Suomi osallistuu aktiivisesti Etyjin, EU:n, Naton ja YK:n sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan. Samalla parannetaan Puolustusvoimien yhteisoperaatiokykyä sekä henkilöstön valmiutta toimia yhdessä muiden maiden viranomaisten kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriön tavoitteena on yhteistyössä ulkoministeriön kanssa sovittaa sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuminen tukemaan Suomen ulkopoliittisia tavoitteita, Puolustusvoimien suorituskykyjen yhteisoperaatiokykyä ja henkilöstön toimintakykyä. Puolustusministeriö ohjaa Puolustusvoimia osoittamaan tarpeelliset suorituskyvyt operaatioihin ja johtamaan toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. (PO, RO)</i>
<p>19. Veteraani- ja lottaperinnetyö järjestetään asiaa selvittäneen työryhmän raportin ehdotusten pohjalta.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriön toimesta perinnetyön rahoitus on mahdollistanut toimijoiden siirtymäkauden vaatimat suunnittelu- ja toimeenpanotoimet. (RO, HO)</i> – <i>Puolustusministeriön ohjauksella on toimijoiden jatkosuunnitelmissa korostettu perinnetyön vaikuttavuutta ja tavoitettavuutta yhteiskunnassa. (RO)</i>
<p>20. Hallitus tarkastelee EU- ja ETA-alueen ulkopuolisten tahojen kiinteistönhankintaa ja -hallintaa koskevan sääntelyn riittävyttä.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Puolustusministeriö on käynnistänyt kolmivaiheisen työn kiinteistöomistuksen valvonnan lainsäädännön jatkokehittämiseksi. Vuonna 2024 saatetaan loppuun ensimmäinen vaihe, jossa tarkastellaan mahdollisuutta kieltää venäläisten kiinteistönhankinta tarvittavin poikkeuksin. Lisäksi vuonna 2024 aloitetaan tarkastelu olemassa olevan lainsäädännön tiukentamismahdollisuuksista. (RO, HO)</i>

3.1.1 Työjärjestykseen perustuvat toiminnalliset tulostavoitteet

Puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille voidaan lisäksi asettaa ministeriön työjärjestykseen perustuen toiminnallisia tulostavoitteita. Toiminnallisia tulostavoitteita asetettaessa huomioidaan myös puolustusministeriön tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka osaltaan ohjaa ministeriön toimintaa.

Ministeriön tulossopimukseen perustuen osastot, erillisyyksiköt ja turvallisuuskomitean sihteeristö laativat sisäiset toimeenpanoasiakirjansa, joilla sovitetaan yhteen ministeriön tulossopimus osastojen, erillisyyksiköiden sekä turvallisuuskomitean sihteeristön tehtävien ja resurssien käytön kannalta tarkoituksenmukaisiksi tehtäviksi, tavoitteiksi ja toimenpiteiksi.

Asiakirjat on valmisteltu yhteistyössä huomioiden toisten toimintayksiköiden vastuulla olevat tavoitteet.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Ministeriö seuraa ja raportoi toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta osana toiminnan vaikuttavuuden arviointia. Lisäksi raportoinnissa ja seurannassa käytetään ydin- ja ohjaustoimintoja kuvaavia seurantakohteita.

Puolustusministeriön seurantakohteet

Keskeiset esittelyt, selvitykset ja päätökset
Rahoitetut tutkimushankkeet
Hallinnonalan materiaalihankkeet
Uudisrakennus-, peruskorjaus- ja perusparannushankkeet
Säädösvalmisteluun liittyvät tuotokset ja säädöshankkeet
Maksulliset julkisoikeudelliset tuotokset: vientivalvonta- ja kiinteistöjen hankintalupapäätökset
Vastaukset eduskunnan kirjallisiin kysymyksiin
Eduskuntakuulemiset

3.3 Keskeiset hankkeet ja toimenpiteet

Ministeriön muita sisäisiä, toimintayksikkörajat ylittäviä, valmistelussa tai toimeenpanossa olevia hankkeita ja toimenpiteitä ovat:

- Nato-jäsenyyden edellyttämät toimitilat otetaan käyttöön ja kehittämistä jatketaan edelleen
- Nato-jäsenyyden vaatimuksiin vastaavat 1. vaiheen tietojärjestelmä- ja tiedonhallintaratkaisut otetaan käyttöön ja kansallista kehittämistä jatketaan
- Sähköinen asiointijärjestelmä ulkomaalaisen kiinteistöomistuksen valvonnan viranomaistehtävän tueksi (UMOV SASI) otetaan käyttöön. Järjestelmän kehittämistä jatketaan II-vaiheella.

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Henkilöstövoimavarojen hallinnan tulostavoitteet

Sotilaallinen liittoutuminen muodostaa lisäresurssitarpeita ja uusia osaamisvaatimuksia. Puolustusministeriö vahvistaa strategisten osaamistarpeiden hallintaa ja rekrytointia varmistaakseen oikeat ja riittävät henkilöstövoimavarat kehittyviin tehtäviinsä. Puolustusministeriö huolehtii koko henkilöstön, mukaan lukien johto ja esihenkilöstö, työkyvyn ja resilienssin ylläpidosta.

Henkilöstön toimintakykyä sekä työkykyä ja -hyvinvointia tuetaan toimintaympäristön muutoksessa työterveys- ja johtamisen kehittämisen toimenpitein.

- *Yksilön työkykyä tuetaan toimintaympäristön muutoksessa ja varmistetaan oikea-aikaiset ja oikeasuuntaiset tukitoimenpiteet yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. (JOHTO/ ROHESH)*
- *Esihenkilöiden työhyvinvointia tuetaan toimintaympäristön muutoksessa. Esihenkilötyön voimavara- ja kuormitustekijät tunnustetaan ja toimenpiteitä kohdennetaan niiden mukaisesti. (JOHTO/ ROHESH)*

Osaamisen strateginen johtaminen: Puolustusministeriö ennakoii ja kartoittaa tulevaisuuden osaamistarpeita ja varmistaa henkilöstön osaamisen myös uusiin osaamistarpeisiin liittyen.

- *Osaamisen johtaminen nähdään keskeisenä osana strategista johtamista sisältäen osaamistarpeiden määrittämisen, yksilöiden henkilökohtaisten tarpeiden arvioinnin ja kehityssuunnitelman laatimisen sekä osaamisen hyödyntämisen. (JOHTO/ ROHESH)*
- *Osaamisen johtaminen varmistetaan aktiivisella viikoittaisella henkilöstösuunnittelulla, osaamistarvekartoituksilla vuosittaisen kehityskeskustelukierroksen yhteydessä sekä panostamalla eri keinoin osaamisen kehittämiseen esimerkiksi koulutuksin. (JOHTO/ ROHESH)*

4.2 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Ministeriön toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta seurataan toimintoalueiden kokonaiskustannusten ja henkilötyövuosien kehitystä kuvaamalla ja analysoimalla. Esimiehet vastaavat työajan kohdentamisen perusteella saatujen toimintokohtaisten henkilötyövuositietojen oikeellisuudesta.

Hankinnat tehdään pääsääntöisesti Handi-järjestelmällä. Ministeriön tavoitteena on nostaa automaatioon menevien ja automaattisesti kohdistuneiden laskujen osuutta. Ministeriön esimiehet seuraavat yksikkönsä automaatiotason kehittymistä apunaan taloushallinnon säännölliset raportit.

Vuoden 2024 tilijaottelussa puolustusministeriön toimintamenoihin (27.01.01) on osoitettu määrärahaa 17,856 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 on käytettävissä (ml. siirtyvä erä 4,635 miljoonaa euroa) toimintameno määrärahaa yhteensä 22,491 miljoonaa euroa.

Henkilöstöresurssit toimintayksiköittäin (sisältää harjoittelijat ja VirkamL 20§:n nojalla siirretyt virkamiehet)

Toimintayksikkö	2024
Ministeriön johto	1
Puolustuspoliittinen osasto	47
Hallintopoliittinen osasto	33
Resurssipoliittinen osasto	47
Hallintoyksikkö	15
Viestintäyksikkö	11
Turvallisuuskomitean sihteeristö	8
Yhteensä	162

4.3 Rahoitus

TOIMINNAN RAHOITUS Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01 (1000 euroa)	2022 TP	2023 Arvio	2024 TA	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	7 328	6 046	4 635			
TA ja LTAt / kehys	16 586	16 912	17 856	18 511	18 511	18 511
Käytettävissä oleva rahoitus	23 914	22 958	22 491	18 511	18 511	18 511
Menot	18 073	18 530	22 706	18 726	18 726	18 726
Tulot	205	207	215	215	215	215
Nettomenot	17 868	18 323	22 491	18 511	18 511	18 511
Siirtyy seuraavalle vuodelle	6 046	4 635				

* Perustuen TP 2022, TA 2023, TA 2024 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024–2027 (9.10.2023)

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01 (1000 euroa)	2022 TP	2023 Arvio	2024 TA	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Henkilöstökulut	11 817	12 338	13 768	13 850	13 850	13 850
Toimitilavuokrat		35		34	34	34
Palvelujen ostokulut	3 886	3 649	5 182	3 139	3 139	3 139
Muut kulut	2 370	2 508	3 756	1 703	1 703	1 703
Investointimenot						
Bruttomenot	18 073	18 530	22 706	18 726	18 726	18 726
Maksullisen toiminnan tuotot	177	180	200	200	200	200
Muut tuotot	28	27	15	15	15	15
Bruttotulot	205	207	215	215	215	215
Nettokäyttö-/käyttöarvo	17 868	18 323	22 491	18 511	18 511	18 511
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	7 328	6 046	4 635			
TP/TA/TAE	16 586	16 912	17 856	18 511	18 511	18 511
Käytettävissä yhteensä	23 914	22 958	22 491	18 511	18 511	18 511
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	6 046	4 635				

* Perustuen TP 2022, TA 2023, TA 2024 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024–2027 (9.10.2023)

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	2022 TP	2023 Arvio	2024 TA	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01	16 586	16 912	17 856	18 511	18 511	18 511
Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet momentti 27.01.66	30 000	24 445	22 567	25 338	25 347	25 356
Puolustusmateriaalihankinnat momentti 27.10.18	300	200	200			
Monitoimihävittäjien hankinta momentti 27.10.19	0	100	100			
Maanpuolustus- ja veteraanijärjestöjen toiminnan tukeminen momentti 27.10.50	7 159	7 930	9 795	8 015	8 015	8 015

* Perustuen TP 2022, TA 2023, TA 2024 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024–2027 (9.10.2023)

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2024 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain ministeriön sisäisessä valmistelu-prosessissa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssien käyttöön sekä tulossopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

Toimintayksiköt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta ja voimavarojen käytöstä kaksi kertaa vuodessa kansliapäällikön johtoryhmän kokouksessa seuraavasti:

- elokuun loppu - syyskuun alku 2024; toteutunut käyttö 31.7.2024 mennessä sekä ennuste loppuvuoden käytöstä ja tieto mahdollisesta lisämääräraharapeesta tai mahdollisuudesta siirtää määrärahaa muihin tarkoituksiin.
- helmikuussa 2025 vuoden 2024 toteutuma.

Ministeriön toiminnan kannalta merkittävimmistä poikkeamista asetettujen tulostavoitteiden suhteen raportoidaan tarvittaessa kansliapäällikön johtoryhmälle (KPJORY). Tällöin esitetään myös tarvittavat toimenpide-ehdotukset poikkeamien ratkaisemiseksi.

Tärkeimmät seurannan ja raportoinnin asiakirjat ovat hallituksen vuosikertomus sekä kirjanpitoyksikön tilinpäätös, jossa ministeriö raportoi talousarvion toimeenpanosta ja tuloksellisuudestaan. Säädökset tilinpäätöksistä sisältyvät asetukseen valtion talousarviosta (1243/1992). Kirjanpitoyksikkö julkaisee toimintakertomuksensa osana tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen tarkoituksena on kuvata kirjanpitoyksikön toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen (oikeat ja riittävät tiedot sekä oikea ja riittävä kuva). Tilinpäätös laaditaan noudattaen Valtiokonttorin ohjeita.

Paikka ja päiväys

Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen

Ylijohtaja Teemu Penttilä

Ylijohtaja Janne Kuusela

Ylijohtaja Tarja Jaakkola

Hallintojohtaja Antti Korkala

Viestintäjohtaja Niina Hyrsky

Pääsihteeri Petteri Korvala